

Kempteno lietuvių stovyklos sieninis biuletenis

~~~~~

Nr. 98/584/

Šeštadienis, 1947. IV. 26

- AKTUALIJAS rytoj skaitys Dr. Maškeuskas 19 val. valgyklos salėje. Be to, Vyt. Čemavka kalbės apie gyvenimą Brazilijoje ir L. Šeškus praneš apie amatininkų ir darbininkų atstovų visuotinį suvažiavimą.
- LOTERIJAI, kuria ruošia L. R. Kryžiaus Kempteno skyrius, iš tautiečių to skyriaus moterų komitetas rinks daiktus laimikiams /fantams/. Paremkime.
- KOMP. VLADO JAKUBENO vadovaujama lietuvių menininkų trupė gegužės 2 d. 19 val. Kornhauzo salėje duos koncertą. Programoje lietuvių ir svetimų kompozitorių dainos, operų arijos ir duetai ir fortepijono solo. Atliks Alė Kalvaitytė, Iz. Motekaitienė ir P. Kovelis - operos solistai ir V. Adamavičiūtė ir S. Velbasiš - balet solistai, o taip pat komp. Vl. Jakubėnas: Bilietai bus parduodami gegužės 1 ir 2 d. d. valgyklos salėje pietų metu. Kainos 2-5 RM.
- MOTINOS DIENA švenčiama gegužės 4 d. Mūsų kolonijoje iš vakaro koplyčioje už motinas įvyks pamaldos, o sekmadienį 19.30 valgyklos salėje - motinų pagerbimas. Smulkesnė programa bus paskelbta vėliau.
- PAMALDOS rytoj kaip visais sekmadieniais: moksleivių pamaldos 9.30 val. taip pat įvyks.
- "DIENOS NAUJIENŲ" reikalams K. Skruodys paaukoko 40,-RM. Ačiū.
- MAŽOSIOS LIETUVOS REIKALAMS, jos tarybos prezidiumo nutarimu, bus renkamos aukos. Surinktosios aukos šelpimo reikalams naudojamos nebus. Mūsų stovykloje gyventojai šiam reikalui galės paaukoti ir kambarius apsilankiusiems rinkėjams, o miestiečiai savo maisto krautuvėje.
- IŠVIETINTŲJŲ PERKĖLIMO reikalu laikinoji krikščioniškųjų bažnyčių taryba vakar paskelbė pranešimą, kuriame, kaip Frankfurtas pranešė, sakoma, jog Vokietija esanti perpildyta gyventojų ir toks susigrūdimas sudaręs pavojų taikai. Bažnyčių taryba siūlanti kiek galima greičiau galimai didesnę išvietintųjų skaičių perkelti į kitus kraštus.
- PO 100.000 IŠVIETINTŲJŲ į metus išileisti į JAV siūlanti amerikiečių pabėgėliams remti komisija. Müncheno pranešimu, pagal tą pasiūlymą Kongresas turėtų priimti imigracijos įstatymo pakeitimą, pagal kurį šiais ir dar keliais ateinančiais metais išvietintiesiems būtų paskirta 100.000 įvažiavimo kvota.
- MIN. PIRM. ATTLEE priėmė pabėgėliams remti komiteto pirmininką lordą Beveridge, su kuriuo turėjo pasitarimą išvietintųjų klausimais: Londono pranešimu, lordas Beveridge siūlęs paskubinti pabėgėlių problemos išsprendimą, ypač tai liečia išvietintuosius Italijoje.
- GEN. ROOKS, Unrros vyr. direktorius, atvyko į Varšuvą ir padarė Mandagumo vizitą Lenkijos vyriausybei.
- JUGOSLAVIJA ATMETĖ, sako Londonas, amerikiečių pasiūlymą dėl Jugoslavijos reikalaujamų asmenų išdavimo ir gražinimo. Amerikiečiai sutinka išduoti karo nusikaltėlius, bet jokia būdu nesutinka gražinti pabėgėlių. Frankfurto pranešimu, iš Italijos perduodami Jugoslavijai 9 karo nusikaltėliai, jų tarpe buvęs ustašių generolas.

- ŽYDŲ-KONFERENCIJA, prasidėjanti šiandien Prahoje, reikalaujanti žydų valstybės Palestinoje įsteigimo ir specialaus žydų skyriaus prie pabėgėlių organizacijos sudarymo, - pranešė Munchenas.

- 750 MILIJONŲ SVARŲ STERLINGŲ, sako Londonas, išleidusi D.Britanija, teikdama pagalbą Unrrai, Graikijai ir kt.kraštams. Jos pagalbos programa vedovaujasi humanistiniais ir atsistatymo tikslais. D.Britanija siekdama savo atsistatymo, yra nuomonės, kad tai jai pavyks tik tuomet, jei ir kiti kraštai galės atsistatyti.

- PABĖGĖLIŲ LIKIMAS DAR NEIŠSPREŠTAS, tautos nepasirašė IRO, karo aukų padėtis abejinga, - tokiomis antraštėmis idėtas H.J.Hamiltono straipsnis "The N.Y.Times" /Overseas Weekly" IV.20/, kur rašoma: JT visuotinio suvažiavimo paskutinis nutarimas įsteigti IRO buvo pasveikintas kaip vienas iš svarbiausių jo žygių. Bet, esant mažiau kaip dviem su puse mėnesio prieš Unrros veiklos sulaukymą, šią savaitę ryškėja, kad IRO aktualaus įjungimo į veiklą galimybės yra labai abejotinos. Bent šiam laikui, pinigų trūkumas nėra pagrindinė kliūtis. Dvylika kraštų, įskaitant JAV ir D.Britaniją, kurie jau pasirašė IRO konstituciją, yra išipareigoję sumokėti apie 112.500.000 dolerių. Senatas jau pritarė įstatymo projektui, įgaliojančiam JAV dalyvavimą, ir Jeigu Reprezentantų rūmai sutiks, tai IRO turės pinigų, reikalingų pradžiai.

D v y l i k a i š p e n k i o l i k o s. Kaip bebūtų, IRO konstitucija užkrauna tolimesnį reikalavimą, kad penkiolika kraštų turi sutikti tapti nariais, kol galės būti įsteigta nuolatinė organizacija. Tik dvylika iš penkiasdešimt penkių JT narių tepasirašė, ir daugiau kaip mėnuo praėjo nepriėmus naujo parašo. Be to, nepaisydami atsisaukimo, perduotą gen.sekretoriaus Trygve Lie, kiti keturiasdešimt trys kraštai, įskaitant Kiniją ir Sov. Sąjungą, nerodo jokio savo nuomonės pakeitimo ženklo. Tik skubi Kongreso akcija, iš tikrųjų nubalsavus, kad JAV įneštų 75 milijonus dolerių, gali duoti pavyzdį užsispyrėliams; kitsip tėra maža galimybės pastatymui ant kojų ir 1.200.000 pabėgėlių bei DP Europoje taps okupacinių armijų atsakomybė. Iš tos bendros sumos apie 500.000 yra amerikiečių okupacinėje zonoje Vokietijoje. Kiti yra britų ir prancūzų okupacinėse zonos, Austrijos amerikiečių zonoje ir Italijoje. Apie penktadalis jų yra žydai, o šių 153.000 koncentruoti amerikiečių zonoje Vokietijoje. Kiti čia yra lenkai, ukrainiečiai, jugoslavai ir baltai, kurie nenori grįžti namo kadangi smerkia komunistinį režimą valdžioje. Jeigu IRO nepradės veikti, kada Unrra sustabdys savo darbą birželio 30-d., tai karinė valdžia atitinkamose zonos, - išskiriant sovietų zonas Vokietijoje ir Austrijoje, kur Unrrai nebuvo leista veikti, - turės imtis atsakomybės. Prematydamas tą atsakomybę, britų ir amerikiečių okupacinės pajėgos jau pradėjo padienio darbo pasiūlymą Unrros personalui.

G e n e r o l o C l a y p o l i t i k a. Kol amerikiečių armija yra neleidusi Unrrai kontroliuoti pabėgėlių kilmės, atrodo, - jei neįmanoma priversti ką nors grįžti į savo namus. Tačiau gen.Lucius D.Clay, amerikiečių vadas, jau ragina visus, kurie tai nori, ir taip pat griežtesnio žingsnio, pranešdamas, kad jokios atsakomybės nebus imamas už naujus pabėgėlius, kurie vėliau dar išengs į amerikiečių zoną. Vis dėlto labai neįtikima, kad koks žymus pabėgėlių skaičius grįš namo; kiek čia liečiami žydai, tai jia neturi vietos kur vykti Europoje.

- NAUJOS RŪŠIES ATOMINĖ BOMBA, - pagaminta Jungtinėse Valstybėse, pranešė strateginis amerikiečių aviacijos vadas gen.George C.Kennedy /M.Mtg.Nr.38, IV.25/.

- UŽS. REIK. MINISTERIAI PAKELIUI Į NAMUS. Marshallis vakar buvo sustojęs Berlyne ir turėjo ilgą pasikalbėjimą su gen. Clay. Spaudos konferencijoje jis pareiškė, kad Maskvos konferencija nors ir apvylusi, tačiau nesanti visai be pasekmių. Laikyti ją nepavykusia esą negalima. Toliau jis apgailestavo, jog nepavykę sudaryti taikos sutarties su Austrija, nei susitarti dėl keturių pakto. Nuomonių skirtumai tarp sąjungininkų esą galima išlyginti. Esas klausimas tik kiek laiko tas užims. Buvusios diferencijos tarp sąjungininkų per konferenciją nei prisidėjusios, nei sumažėjusios. Laikas iki sekančios konferencijos turis būti išnaudotas išlyginimui nuomonių skirtumų. Šiandien Marshallis bus jau Vašingtone, o rytoj vakare jis turės išsikalbėjimą pas prezidentą Trumana, kuris yra jau pakvietęs vadovaujančiuosius respublikonų ir demokratų Kongreso narius. Pirmadienį Marshallis kalbės į amerikiečių tautą per radiją. Amerikiečių delegacijos narys J.F. Dulles, Innsbrucko pranešimu, pareiškęs, kad konferencija nėra pasiekusi jokių rezultatų ir yra apvilianti. Gen. McClark, Londono pranešimu, konferencijos nepasisekimą priskiria Sov. Rusijos nusistatymui. Rusija nesutikusi padaryti jokių kompromisų. Austrija, pareiškė jis, turinti teisę būti laisva ir nepriklausoma: Ji galinti tikėtis Amerikos paramos. Generolas vakar apžiūrėjęs Varšuvą ir atsukrė į Viena. Bevinas ir Bidault, Müncheno pranešimu, prieš išvykdam iš Maskvos buvo priimti Molotovo. Apie pasikalbėjimą turinį nepaskelbta. Bevinas prieš išvykdamas kalbėjęs per rusų radiją, kur pareiškė, jog Maskvoje buvo tariamasi dėl pastovių dalykų, kurie paliesų daugelį generacijų. Ta prasme Maskvos konferencija buvo tik parengiamoji. Tai buvęs ieškojimas naujų kelių geriausiems sprendimams. Prieš tai įvykusioje spaudos konferencijoje Bevinas pažymėjo, jog jis turis jausmą, kad keturių didžiųjų vienybė Maskvos susitikimu tik sustiprėjusi. Nors nesą pasiekta jokio galutinio sprendimo, tačiau daug kas išsiaiškinta ir pasiekta didesnio vienas kito supratimo. Jo nuomone, Maskvos konferencija esanti viena iš svarbiausių pakopų sveikų pagrindų taikos sukūrimui. Geriau esą nugalėti laiką ir laimėti teisingą taiką, negu greitai pasiekti bet kokią sprendimą. Vokietijos klausimu esanti pasiekta didesnė pažanga negu jis tikėjęsis. Vokietija turinti būti nauja valstybė, kuri negręstų daugiau taikai, turėtų demokratinius pagrindus ir galėtų savarankiai ūkiškai gyventi. Reparacijų klausime esą dideli nuomonių skirtumai, nes D. Britanija negali pritarti Rusijos reparaacijų politikai, kurios vestų Vokietiją prie užtraukimo paskolų, o paskolos, kaip jau pastebėta po pirmojo karo, Vokietiją privedė prie Hitlerio ir prie ginklavimosi. Toliau jis apgailestavo, kad nepavykę sudaryti keturių pakto ir pareiškė, kad jei amerikiečiai po pirmojo karo būtų pasiėmę tiek atsakomybės kaip dabar, tai antrojo karo nebūtų buvę. Baigdamas jis pabrėžė reikala kiek galima greičiau išspręsti Austrijos klausimą, nes jis esąs didelės svarbos ne tik Dunojaus valstybėms, bet ir visai Europai. Bidault prieš išvykdamas padėkojęs Višinskiui ir pareiškęs, jog ministeriai padarė visa, kas galima. Prancūzų spaudos agentūros pareiškimu, nors esą ir per anksti daryti išvadas, tačiau Maskvos konferencija leidžia turėti daugiau optimizmo, negu pesimizmo. Vienintelis faktas, kuris sovietų nusistatymus dar sustiprinęs tai esanti prez. Trumano kalba. Rusija neišjungusi galimybes, jog galis įvykti trečias pasaulinis karas. Ta kalba sovietų nusistatymo reiškima tik pagyvinusi. Dabar kiekvienoje šalyje į komunistinius pasireiškimus atsakysiančios ir JAV. To ekvivalente ateitis tempanti mums nežinomas dalykas. Radijo ir spaudos komentaruose konferencijoje daugumoje apibūdinama kaip nepavykusi. Londono korespondentas P. Pettersen sako, jog ji pasibaigusi fiasco. Nepavykimo priežastimi jis nurodo

interesų skirtumas, o ne ideologinius. To pat radijo komentatorius T. Barman pareiškė, jog ministrai nėra nė kiek pažengę iš padėties, kaip jie buvo prieš metus. Yra pasikeitusios tik pozicijos. Vašingtonas yra nusistatęs toliau nedaryti jokių nuolaidų ir tas yra atsiliapęs ir į Molotovo laikymąsi: Šveicarų apžvalgininkas prof. Salis taip pat pabrėžė amerikiečių siekimą sustabdyti komunistų veržimosi pavojų. Faktas, kad Marshallis telegrama kreipėsis į Kongresą reikalaudamas skubaus Graikijai ir Turkijai pagalbos patvirtinimo, esąs labai simptomingas. Konferencija baigusis be pozityvių rezultatų, nes Molotovo diplomatinė ofenzyva susidūrė su kietu Marshallio ir Bevino pasipriešinimu. Jei tai būtų buvęs tik diplomatinis žaidimas, tai esą per daug lengvabūdiška, nes klausimas čia einąs apie viską.

- DALYKŲ RAIDĄ Maskvoje - rašo "Time and Tide" - stebėtoją verčia padaryti sprendimą, kad jeigu kas yra, ko Sovietų Sąjunga nepageidauja, - tai yra Vokietijos ir Austrijos klausimų sureguliuavimas. Koks gi motyvas glūdi tokioje intrasigencijoje? Ar Rusijai tiki, kad aplinkybės padeda jai toliau laikytis imperialistinės politikos? Ar ji nespekuliuoja Amerikos krize, jeigu ji tiki ir gal turi viltį, kad toji krizė būsianti sunkiausia, kokią kad Amerika yra pargyvenusi? Atrodo aišku, kad vadovaujantieji Kremliaus vyrai daro tą pačią klaidą, kurią yra padaręs Hitleris. Jie pervertina moralines ir ekonomines demokratijų silpnybes, ir jie neįvertina kiek reikiant ekonominių ir politinių savosios totalitarinės sistemos sunkenybių /DNZ IV.25/.

- UŽDARYTI KOMUNISTŲ PARTIJĄ, Hamburgo pranešimu, esą pasiūlyta Quebeco įstatymų leidžiamajam organui. Uždraudimas turėtų galiooti visoje Kanadoje.

- BRITŲ KARALIŠKOJI ŠEIMA karo laivu "Vanguard" išvyko iš Karštato į Angliją. P. Afrikoje karališkoji šeima svečiavosi dešimt savaičių ir apvažinėjo per 10.000 mylių. Lankymasis esąs vienkartinis britų istorijoje ir turėsiąs didelės reikšmės britų tautų sugyvenimui.

- MEKSIKOS PREZIDENTAS Aleman, New Yorko pranešimu, atstainėdamas savaitę revizituos prezidentą Trumaną ir svečiasis JAV devynias dienas. Abiems Kongreso rūmams jis pasakys kalbą.

- NAUJA OFENZYVA prasidėjusi šiaurinėje Graikijoje. Šveicarijos pranešima, vyriausybės daliniais pasidavęs vidurinės Makedonijos partizanų vadas. Visoje šiaurėje veiksmai prieš partizanus vyksta sėkmingai. "Schwäbische Landeszeitung" praneša, kad laike ofenzyvos prieš graikų partizanus vyriausybės daliniai nuo sukilėlių išvalė 4000 kv. km.

- GEGUŽĖS 1 PROGA, Muncheno pranešimu; Anglijos komunistų partijos vykd. komitetas paskelbęs manifestą, kuriame reikalaujama Anglijos politikos atsipalaidavimo nuo JAV įtakos.

- BALKANŲ TYRIMO KOMISIJA savo tyrimo išdavų pranešimą Pasaulio Saugumo Tarybai įteiks dalimis atskirai, nes nėra pasiekta susitarimo. /Schwb. Lndsztg. IV.25/

- PERIMTI ĮMONES vyriausybės žinion, New Yorko pranešimu, siūles senatorius Taft, jeigu JAV esant bėdos padėtyje būtų streikuojama.

- ŠV. JURGI rytoj mini mūsų skantai. 9.15 val. įvyks tautinės vėliavos pakėlimas, po to pamaldos, o 19.30 val. skautiškas laužas ir pasilinksminimas.

- KLEB. KUN: STANEVIČIUI metinių proga pasukojusiam 1000, - RM ansamblis dėkoja.